

গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

(অসম, নাগালেণ্ড, মিজোৰাম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উচ্চ ন্যায়ালয়)

গোচৰ নং : ফৌজদাৰী পুনৰীক্ষন আবেদন ২৭০/২০০৯

ছাইফুল ইছলাম, পিতা: ম. আব্দুল জব্বাৰ,
বাসিন্দা- টুকটুকি, থানা- ধিং, জিলা- নগাঁও, অসম।

বনাম

অসম চৰকাৰ

আবেদনকাৰীৰ অধিবক্তা : মিষ্টাৰ এছ আৰ ফুকান
প্ৰতিবাদকাৰীৰ বাবে অধিবক্তা :

আগত

সন্মানীয় শ্ৰীযুত ন্যায়াধীশ অৰুণ দেৱ চৌধুৰী

ৰায়

তাৰিখ : ১৩-১০-২০২৩

১/ আবেদনকাৰীৰ বাবে কোনোৱেই হাজিৰ নহল। নিৰ্দ্ধাৰিত, ১৯.০৯.২০২৩
তাৰিখে কোনোৱেই আবেদনকাৰীক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা নাছিল।

২) মাননীয় উচ্চতম ন্যায়ালয়ে তাজ মহম্মদ বনাম উত্তৰ প্ৰদেশ ৰাজ্য আৰু অন্যান্য গোচৰত যিটো এছ এল পি(ফৌজদাৰী) নং: ৫৯৮/২০২৩ পৰা উদ্ভব হৈছিল, ২০০৭ চনত ৰিপৰ্ট কৰা মদন লাল কাপুৰ বনাম ৰাজীৱ থাপাৰৰ গোচৰত মাননীয় উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ পূৰ্বৰ সিদ্ধান্তৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি ৭ এছচিচি ৬২৫ আৰু বানি সিং বনাম উত্তৰ প্ৰদেশ ৰাজ্য ১৯৯৬ চনত ৰিপৰ্ট কৰিছিল ৪ এছচিচি ৭২০ৰ অধীনত ০১/০৮/২০২৩ তাৰিখৰ আদেশৰ অধীনত এইটো নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছিল যে আনকি কোনো পক্ষ বা তেওঁৰ পৰিষদৰ অনুপস্থিতিতো পুনৰীক্ষণ আবেদন আইন অনুসৰি যোগ্যতাৰ ওপৰত বিবেচনা কৰিব পাৰি। এই অনুসৰি এই অপৰাধমূলক পুনৰীক্ষণ আবেদন আজি নিষ্পত্তিৰ বাবে লোৱা হৈছে, যদিও আজিও যেতিয়া বিষয়টোৰ শুনানিৰ বাবে আহ্বান জনোৱা হৈছিল তেতিয়াও আবেদনকাৰীৰ বাবে কোনো এখনেই হাজিৰ হোৱা নাই।

৩) শ্ৰীমতী এছ এইচ বৰা, অতিৰিক্ত পি পি, অসম শুনিলো আৰু লগতে সাক্ষীসকলৰ জবানবন্দীকে ধৰি এল চি আৰ পৰীক্ষা কৰো।

৪) বৰ্তমানৰ ফৌজদাৰী পুনৰীক্ষণ আবেদনখন ধাৰা ৩৯৭/৪০১ৰ অধীনত দাখিল কৰা হৈছে য' ত প্ৰথমে ৩০.০৮.২০০৭ তাৰিখে বিদ্বান অতিৰিক্ত মুখ্য ন্যায়িক দণ্ডাধীশ, নগাঁৱে জি আৰ গোচৰ নং ১৩১৩/২০০৪ ধাৰাত গৃহীত কৰা ৰায়দানক আক্ৰমণ কৰা হৈছে ৪৯৮এ/৩৪ আইপিচি,

বৰ্তমানৰ ফৌজদাৰী পুনৰীক্ষণ আবেদনখন ফৌজদাৰী প্ৰক্ৰিয়া বিধি, ১৯৭৩-ৰ ধাৰা ৩৯৭/৪০১ ৰ অধীনত দাখিল কৰা হৈছে, প্ৰথমতে জি আৰ গোচৰ নং ১৩১৩/২০০৪ত বিজ্ঞ অতিৰিক্ত মুখ্য ন্যায়িক দণ্ডাধীশ, নগাঁৱৰ দ্বাৰা ৪৯৮এ/৩৪ আইপিচি, ধাৰাৰ অধীনত ৩০.০৮.২০০৭ তাৰিখৰ এক ৰায় প্ৰদান কৰা হৈছে, য'ত আবেদনকাৰীক ধাৰা ৪৯৮(এ)/৩৪ আইপিচি অনুসৰি ৩ বছৰৰ বাবে কঠোৰ

কাৰাদণ্ড আৰু ৫০০০/- টকা জৰিমনা বিহা হয়, যাৰ অনাদায়ে ৬ মাহৰ সৰল কাৰাদণ্ডৰ বিহা হয়।

৫) পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা ৰায়দানৰ বিৰুদ্ধে আপীল কৰা হৈছিল আৰু বিদ্বান অতিৰিক্ত অধিবেশন ন্যায়াধীশ নগাঁৱে ফৌজদাৰী আপীল ৩১(এন)/২০০৭ত বিচাৰ আদালতৰ ৰায় আৰু আদেশ সংশোধন কৰি আবেদনকাৰীৰ শাস্তি এবছৰৰ বাবে সাধাৰণ কাৰাদণ্ডলৈ হ্রাস কৰি জৰিমনা ১০০০/- টকা লৈ হ্রাস কৰে, যাৰ অনাদায়ে ১ মাহৰ বাবে সাধাৰণ কাৰাদণ্ড বিহা হয়।

৬) আবেদনকাৰীৰ পত্নীয়ে অন্যান্য বিষয়ৰ লগতে ইছলামিক ৰীতি অনুসৰি তেওঁলোকৰ বিবাহৰ পিছত অভিযুক্তই যৌতুকৰ দাবী কৰি তথ্যদাতা ভুক্তভোগীক নিৰ্যাতন চলাবলৈ আৰম্ভ কৰা বুলি অভিযোগ উত্থাপন কৰা এফ আই আৰৰ ভিত্তিত বিচাৰ আৰম্ভ কৰা হয় আৰু এনে দাবীত ভুক্তভোগী পত্নীৰ পিতৃয়ে অভিযুক্ত আবেদনকাৰীক যৌতুক হিচাপে ১০,০০০/- টকাৰ ধন দিছে। ইয়াৰ উপৰিও আৰু অভিযোগ উত্থাপন কৰা হৈছে যে ১০,০০০/- টকা দাবী কৰা হৈছিল আৰু অন্যথা চুবুৰীয়া লৰাটোৰ লগত তাইৰ প্ৰেমৰ সম্পৰ্ক আছিল বুলি স্বীকাৰ কৰিব লাগিব বুলি কোৱা হৈছিল। তথ্যদাতাই এনে অভিযোগ স্বীকাৰ কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰাৰ বাবে ২২.০৫.২০০৪ তাৰিখে অভিযুক্তই তাইক গুৰুতৰভাৱে প্ৰহাৰ কৰি তেওঁলোকৰ ঘৰৰ পৰা খেদি পঠিয়াইছিল।

৭) উক্ত এফ আই আৰ লাভ কৰাৰ লগে লগে আৰক্ষীয়ে ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ৪৯৮(এ) ধাৰাত গোচৰ ৰুজু কৰে। সেই অনুসৰি তদন্ত আৰম্ভ কৰা হয় আৰু তাৰ পিছত অভিযুক্ত আবেদনকাৰীৰ বিৰুদ্ধে ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ৪৯৮(এ)/৩৪ ধাৰাত অভিযোগনামা দাখিল কৰা হয়। অভিযোগ ফ্ৰেমৱৰ্ক কৰা হৈছিল যাৰ বিৰুদ্ধে অভিযুক্তই নিজকে দোষমুক্ত বুলি স্বীকাৰ কৰিছিল আৰু বিচাৰ হোৱাৰ দাবী

কৰিছিল। অভিযোগ প্ৰমাণ কৰিবলৈ গোচৰীয়া পক্ষই ৫ জন সাক্ষীক পৰীক্ষা কৰিছিল।

৮) সাধাৰণতে বিচাৰ আদালত আৰু আপীল আদালত দুয়োৰে দ্বাৰা দোষী সাব্যস্ত কৰাৰ আদেশৰ বিৰুদ্ধে এই আদালতৰ সংশোধনমূলক ক্ষমতা ব্যৱহাৰ কৰা হয় যেতিয়া এনে ফলাফল বিকৃত হয় আৰু পেটেন্ট ক্ৰটি বা অধিকাৰ ক্ষেত্ৰ বা আইন বা বিকৃতিৰ যিকোনো ক্ৰটি নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়। যেতিয়া বাস্তৱিক প্ৰশংসা জড়িত হৈ থাকে, তেতিয়া ইয়াক গোচৰৰ শ্ৰেণীত প্ৰয়োগ কৰিব লাগিব যাৰ ফলত এটা বিকৃত তথ্য পোৱা যায়। প্ৰক্ৰিয়াগত ক্ৰটিৰ ক্ষেত্ৰত এক স্পষ্ট ক্ৰটি ৰ ক্ষেত্ৰত বা আইনৰ এটা বিন্দুত স্পষ্ট ক্ৰটি হোৱাৰ ফলত ন্যায়ৰ স্পষ্ট বিফল হ'লে ন্যায়ালয়েও এনে ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে। এইটোও নিস্পত্তি কৰা আইন যে সাধাৰণতে সংশোধনী আদালতে নিজৰ সংশোধনী আদালতৰ প্ৰমাণৰ পুনৰ শলাগ লোৱাটো মুকলি নহয় আৰু যত দুটা মতামত যুক্তিসংগতভাৱে সম্ভৱ।

৯) যিহেতু ই দোষী সাব্যস্ত হোৱাৰ গোচৰ এই আদালতে বিচাৰ বিভাগৰ প্ৰমাণৰ মাজলৈ যাওক যাৰ ভিত্তিত দোষী সাব্যস্ত আৰু শাস্তি বিচাৰ আদালতে আৰোপ কৰিছিল আৰু বিদ্বান আপীল আদালতে দৃঢ়তা প্ৰদান কৰিছিল।

১০) এই গোচৰৰ তথ্যদাতা (ভুক্তভোগী) অভিযুক্ত সাক্ষী-১ অঞ্জুৰাৰা বেগমে তেওঁৰ প্ৰমাণত বিশেষভাৱে উল্লেখ কৰিছে যে তেওঁৰ স্বামীয়ে পৰিয়ালৰ আন সদস্যৰ সৈতে ১০ হাজাৰ টকা দাবী কৰিছিল আৰু তেওঁ পিতৃৰ পৰা এনে ধন আনিছিল আৰু তাইৰ স্বামীক সেই ধন দিছিল। ইয়াৰ পিছত পুনৰ মাকৰ পৰা ১০,০০০/- টকাৰ ধন দাবী কৰা হয় যদিও মাকে ধন যোগাৰ কৰিব নোৱাৰিলে। তাই লগতে অভিযোগ কৰে যে অভিযুক্ত আৰু পৰিয়ালৰ অন্যান্য সদস্যই তেওঁক মাৰপিট কৰিছিল। তাইৰ ক্ৰছ পৰীক্ষাত তাই ১০,০০০ টকা যৌতুক হিচাপে দিয়াটো

পুনৰ নিশ্চিত আৰু তেওঁ লগতে পুনৰ নিশ্চিত কৰে যে কেনেদৰে তেওঁৰ পৰিয়ালৰ সদস্যসকলৰ পৰা ১০,০০০/- টকা সংগ্ৰহ কৰিছিল।

১১) সাক্ষী নং-২ মাকবুল হুছেইনে যি ভুক্তভোগীৰ জ্যেষ্ঠ ভাতৃ তেওঁৰ সাক্ষ্যত কৈছে যে তেওঁৰ ভগ্নীৰ বিয়াৰ ছমাহৰ পিছত যৌতুকৰ দাবী আৰম্ভ হৈছিল আৰু অভিযুক্তক ১০,০০০/- টকা দিয়া হৈছিল। তেওঁ আৰু কয় যে এনে ধন পৰিশোধ কৰাৰ পিছত আৰু এটা দাবী উত্থাপন কৰা হৈছিল যিটো তেওঁলোকে মানিবলৈ ব্যৰ্থ হৈছিল। লগতে তেওঁ সাক্ষ্য দিছিল যে তেওঁৰ ভনীয়েকক মাৰপিট কৰি তেওঁলোকৰ ঘৰত পেলাই থৈ আহিছিল। ক্ৰছ এক্সামৰ সময়ত তেওঁ পুনৰ দৃঢ়তাৰে কয় যে তেওঁ অভিযুক্তক ১০ হাজাৰ টকা দিছে। তেওঁ আৰু সাক্ষ্য দিছিল ১০,০০০/- টকা যৌতুকৰ দাবীৰ সন্দৰ্ভতো আৰু পৰৱৰ্তী সময়ত অভিযুক্তৰ দাবী অনুসৰি আপীলকাৰীক যৌতুক হিচাপে আৰু ৩০০০ টকাৰ ধন প্ৰদান কৰে। ক্ৰছ এক্সামৰ সময়ত তেওঁ বিশেষভাৱে সাক্ষ্য দিছিল যে অভিযুক্তই তেওঁৰ পৰা ১০,০০০/- টকা দাবী কৰিছিল। তেওঁ আৰু পুনৰ দৃঢ়তাৰে কয় যে ইয়াৰ পিছত অভিযুক্তই আন ৩০০০ টকাৰ ধন দাবী কৰে। তেওঁ নিজৰ ক্ৰছ এক্সামত পুনৰ দৃঢ়তাৰে কয় যে অভিযুক্তই ভুক্তভোগী মহিলাগৰাকীক প্ৰহাৰ কৰি তেওঁলোকৰ ঘৰলৈ আনিছিল। তেওঁ আৰু কয় যে উক্ত ধনৰাশি তেওঁৰ পুত্ৰই মটৰ গাড়ীৰ দাবীৰ গোচৰত লাভ কৰা ক্ষতিপূৰণৰ পৰাই দিছিল।

১২) সাক্ষী-৩ হৈছে ভুক্তভোগীৰ মাতৃ যিয়ে তেওঁৰ সাক্ষ্যত কৈছিল যে অভিযুক্তই বিয়াৰ পিছত তেওঁলোকৰ পৰা ধন দাবী কৰিছিল, তেওঁলোক দুখীয়া মানুহ হোৱাৰ বাবে অভিযুক্তৰ দাবী পূৰণ কৰিব পৰা অৱস্থাত নাছিল। সাক্ষী-৩ৰ এজন পুত্ৰ দুৰ্ঘটনাত মৃত্যু হয় আৰু পুত্ৰৰ মৃত্যুৰ ক্ষতিপূৰণ হিচাপে তেওঁলোকে ১,৪০,০০০/- টকা লাভ কৰে আৰু সেই ক্ষতিপূৰণৰ ধনৰ পৰা তেওঁলোকে অভিযুক্তক ১০,০০০/-

টকাৰ ধন আদায় দিয়ে আৰু ইয়াৰ উপৰিও তেওঁলোকৰ গৰু বিক্ৰী কৰি ৩,০০০/- টকা দিছিল। সাক্ষী-৩য়ে আৰু কয় যে আবেদনকাৰীয়ে ভুক্তভোগী মহিলাগৰাকীক আক্ৰমণ কৰি তেওঁলোকৰ ঘৰৰ গেটৰ সন্মুখত পেলাই দিয়ে। ক্ৰছ এক্সামত তেওঁ প্ৰতিৰক্ষাই দিয়া পৰামৰ্শক অস্বীকাৰ কৰে।

১৩) সাক্ষী নং-৪ৰ প্ৰমাণ একেবাৰেই প্ৰাসংগিক নহয় কাৰণ তেওঁ এই বিষয়ে অৱগত নাছিল বুলি উল্লেখ কৰিছে।

১৪) সাক্ষী-৫ হৈছে তদন্তকাৰী বিষয়া যিয়ে প্ৰথমে তদন্ত আৰম্ভ কৰিছিল অৱশ্যে, পৰৱৰ্তী সময়ত তেওঁক বদলি কৰা হৈছিল। তেওঁৰ ক্ৰছ পৰীক্ষাৰ সময়ত তেওঁ কৈছিল যে তেওঁ ঘটনাস্থলী পৰিদৰ্শন কৰিছিল আৰু তেওঁ ভুক্তভোগীৰ বিবৃতিৰ সন্মুখীন হৈছিল যে ২০০০ টকাৰ দাবী সন্দৰ্ভত ধাৰা ১৬১ ফৌজদাৰী প্ৰক্ৰিয়া বিধিৰ অধীনত তেওঁৰ বিবৃতিৰ সময়ত তেওঁ মিছাকৈ সাক্ষ্য দিয়া নাই।

১৫) অভিযুক্তক ৩১৩ নং ধাৰা ফৌজদাৰী প্ৰক্ৰিয়া সংহিতাৰ অধীনত পৰীক্ষা কৰা হৈছিল আৰু অভিযোগনামা দাখিল কৰা সামগ্ৰী তেওঁৰ সন্মুখত ৰখা হৈছিল যিটো তেওঁ অস্বীকাৰ কৰিছিল। ওপৰোক্ত প্ৰমাণৰ আধাৰত, বিদ্বান বিচাৰ আদালতে এই সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছিল যে ধাৰা ৪৯৮ এ-ৰ অধীনত এটা গোচৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল আৰু সেই অনুসৰি, ইয়াৰ ওপৰত আলোচনা কৰা অনুসৰি শাস্তি প্ৰদান কৰা হৈছিল। ৰেকৰ্ডত উপলব্ধ সামগ্ৰীবোৰ ৰখা আৰু প্ৰমাণৰ পুনৰ প্ৰশংসাৰ ওপৰত বিদ্বান আপীল আদালতে ৰায়টোত কোনো দুৰ্বলতা বা অবৈধতা বিচাৰি পোৱা নাছিল আৰু সেই অনুসৰি প্ৰমাণবোৰ পুনৰ প্ৰশংসা কৰাৰ পিছত ৰায়টো বজাই ৰাখিছিল।

১৬) নথীত উপলব্ধ সমলসমূহ বিবেচনা কৰিলে এই আদালতৰ বিবেচনা কৰিছে যে যৌতুকৰ দাবী যুক্তিসংগত সন্দেহৰ বাহিৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছে কিন্তু ভুক্তভোগী, ভাতৃ আৰু তেওঁৰ পিতৃৰ সাক্ষ্যৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ সাক্ষ্য বিচাৰৰ সময়ত যিমানদূৰ ক্ৰছৰ সময়তো নিজৰ বক্তব্যত পুনৰ দৃঢ় আছিল। গতিকে যৌতুকৰ দাবী আৰু তাৰ পৰিশোধৰ ক্ষেত্ৰত যুক্তিসংগত সন্দেহৰ বাহিৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে গোচীয়া পক্ষই।

১৭) এই আদালতে প্ৰমাণৰ মাজেৰে যোৱাৰ পিছত মত প্ৰকাশ কৰিছে যে তলৰ দুয়োখন আদালতে বিবাদিত ৰায় আৰু আদেশ সঠিকভাৱে গৃহীত কৰিছে। সাক্ষী-১ ভুক্তভোগী, সাক্ষী-২ আৰু সাক্ষী-৩ৰ প্ৰমাণৰ পৰা যুক্তিসংগত সন্দেহৰ বাহিৰত প্ৰতিষ্ঠা হৈছে যে ২০,০০০/- টকাৰ অবৈধ দাবী আছিল আৰু এনে দাবী কৰা হৈছিল। উক্ত সাক্ষীসকলৰ পৰা এইটো প্ৰতিষ্ঠা কৰা হ'ল যে তেওঁলোকে অভিযুক্তৰ এনে দাবীৰ আধা অৰ্থাৎ ১০,০০০/- টকা পূৰণ কৰিলেও ২০,০০০/- টকাৰ দাবী পূৰণ কৰিব নোৱাৰিলে। সাক্ষী-১ৰ প্ৰমাণ অলৰচৰ হৈ থাকিল যে অভিযুক্তই দাবী পূৰণ নকৰাৰ বাবে তাইক মাৰপিট/হাৰাশাস্তি কৰা হৈছিল। গতিকে ১০,০০০/- টকাৰ দাবী পূৰণ নকৰাৰ বাবে হাৰাশাস্তি/নিষ্ঠুৰতা যুক্তিসংগত সন্দেহৰ বাহিৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল। এই আদালতে বিবাদিত আদেশ গৃহীত কৰাত কোনো বিকৃতি বিচাৰি নাপায় যিহেতু পেটেণ্ট অবৈধতা বুলি কব নোৱাৰি কোনো চকুত পৰা দোষ বা অবৈধতা পোৱা নাযায়।

১৮) ওপৰত নিষ্পত্তি কৰা আইনৰ প্ৰস্তাৱ আৰু বৰ্তমানৰ গোচৰৰ তথ্য বিবেচনা কৰিলে, ওপৰত আলোচনা কৰা এই আদালতে বৰ্তমানৰ পুনৰীক্ষণ আবেদনখনত কোনো যোগ্যতা বিচাৰি নাপায় আৰু সেই অনুসৰি একেটাকে খাৰিজ কৰা হৈছে।

১৯) এল চি আৰ তলৰ বিদ্বান বিচাৰ আদালতলৈ ঘূৰাই পঠিওৱা হওক আৰু এনে অভিলেখ লাভ কৰাৰ লগে লগে বিদ্বান বিচাৰ আদালতে প্ৰয়োজনীয় কাম কৰিব।

বিচাৰক

অনুবাদ -প্ৰণৱ জ্যোতি বৰা, জ্যেষ্ঠ অনুবাদক